

Politikk for forskning, utvikling og innovasjon (FoUI) i Nasjonalbiblioteket

Nasjonalbiblioteket er et forvaltningsorgan underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet og godkjent som forskningsorganisasjon av Norges forskningsråd. Nasjonalbibliotekets samfunnsoppdrag er forankret i [pliktavleveringsloven](#). Formålet med loven er å sikre at allment tilgjengelige dokumenter publisert i Norge blir samlet inn, bevart og formidlet for forskning og dokumentasjon. Nasjonalbibliotekets samling inneholder pliktavlevert materiale i alle medietyper og arkivmateriale av vesentlig kulturhistorisk betydning.

Nasjonalbibliotekets FoUI-aktivitet skal bidra til å støtte opp under samfunnsoppdraget, gi kunnskapsgrunnlag for politikktutforming i biblioteksektoren og heve omfanget av og nivået på forskning på samlingen. FoUI skal være en integrert del av Nasjonalbibliotekets virksomhet og et sentralt kriterium for samlingsoppbygging, bevaring, digitalisering, metadataproduksjon, teknologiutvikling og formidling.

Nasjonalbiblioteket som forskningsinfrastruktur

Nasjonalbiblioteket er en viktig del av norsk forskningsinfrastruktur i kraft av sin samlingsforvaltning, formidlingsvirksomhet og fagkompetanse. Gjennom digitalisering av samlingen gir Nasjonalbiblioteket til økt tilgang til en stadig større del av nasjonens hukommelse, mens utvikling av nye redskaper for utforskning av samlingen bidrar til å utvikle ny kunnskap og metodikk for datadrevet forskning. Nasjonalbiblioteket har opprettet et eget laboratorium for digital humaniora (DH-LAB) og et laboratorium for arbeid med maskinlæring og kunstig intelligens (AI-LAB). Arbeidet med *Språkbanken* er et viktig språkpolitisk oppdrag. I tråd med norsk språkpolitikk utvikler og forvalter Språkbanken digitale språkressurser som benyttes til språkforskning og digital tjenesteutvikling i privat og offentlig sektor.

Nasjonalbiblioteket som FoUI-organisasjon

Nasjonalbiblioteket skal ta initiativ til egne FoUI-prosjekter, delta i strategisk viktige samarbeidsprosjekter og tilrettelegge kildemateriale for ekstern forskning, utvikling og innovasjon. Institusjonen skal være en synlig faglig aktør nasjonalt og internasjonalt.

Nasjonalbiblioteket skal styrke samarbeidet med universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter og organisasjoner fra offentlig og privat sektor, nasjonalt og internasjonalt gjennom relevant FoUI-arbeid.

Nasjonalbiblioteket har egne godkjente vitenskapelige publiseringskanaler og deltar i forskningsinformasjonssystemet Cristin. FoUI-virksomhet skal formidles gjennom åpen teknologi- og kunnskapsspredning, og Nasjonalbibliotekets egne forskningsresultater skal i så stor grad som mulig være åpne og allment tilgjengelige.